

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการใช้ยาเสพติดของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตเทศบาลเมืองนครพนม อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม เป็นการวิจัยเชิงสำรวจในลักษณะการอธิบาย (Explanatory Research) โดยมีข้อสรุปในการดำเนินการวิจัยดังนี้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการใช้ยาเสพติด ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตเทศบาลเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการการใช้ยาเสพติดของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตเทศบาลเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการใช้ยาเสพติด

สมมติฐานการวิจัย

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการการใช้ยาเสพติดของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตเทศบาลเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม ได้แก่ เพศ ลำดับการเกิด การอบรมเลี้ยงดู สภาพเศรษฐกิจของบิดามารดา สถานภาพทางครอบครัว และความเชื่อที่ผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6 ปีการศึกษา 2556 ในโรงเรียนปิยะมหาราชาลัย โรงเรียนนครพนมวิทยาคม และโรงเรียนเทศบาล 3 จำนวนนักเรียน 2,554 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6 ปีการศึกษา 2556 ในโรงเรียนปิยะมหาราชาลัย โรงเรียนนครพนมวิทยาคม และโรงเรียนเทศบาล 3 จำนวนนักเรียน 346 คน โดยใช้วิธีกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ตามสูตรของทาโร ยามาเน่

(Yamane Taro. 1973) แล้วทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified ramrod sampling) และการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) แบบมาตราส่วนประมาณค่าที่ได้ปรับปรุงจากแบบสอบถามของ เจนจิรา ใจมนต์ (2552 : 101) ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยการหาค่า IOC หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ด้วยวิธี Item - Total Correlation หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรง (Multiple Linear Regression Analysis) แบบเป็นขั้นตอน (Stepwise Method) โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปผลการวิจัย

1. นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตเทศบาลเมืองนครพนม มีพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการใช้ยาเสพติด โดยรวมทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการทดลองเสพยาเสพติด ด้านการเที่ยวกลางคืน และด้านการคบเพื่อนที่ติดยาเสพติด อยู่ในระดับน้อยที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการใช้ยาเสพติดในระดับน้อยที่สุด 2 ด้าน คือ ด้านการทดลองเสพยาเสพติด และด้านการเที่ยวกลางคืน ส่วนด้านการคบเพื่อนที่ติดยาเสพติด อยู่ในระดับน้อย
2. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการใช้ยาเสพติดของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตเทศบาลเมืองนครพนม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 6 ตัวแปร และสอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ เรียงลำดับจากตัวแปรที่มีผลต่อการผันแปรในตัวแปรตามในแบบคะแนนมาตรฐานจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ดังนี้ (1) เพศ (Beta = .329) (2) ความเชื่อที่ผิดเกี่ยวกับยาเสพติด (Beta = .320) (3) การอบรมเลี้ยงดู (Beta = -.138) (4) สถานภาพทางครอบครัว (Beta = .122) (5) ลำดับการเกิด (Beta = .115) และ (6) สภาพเศรษฐกิจของบิดามารดา (Beta = -.094) โดย ตัวแปรอิสระทั้ง 6 ตัวรวมกัน มีความสัมพันธ์พหุคูณกับพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการใช้ยาเสพติดของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตเทศบาลเมืองนครพนม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง ($R = .583$) สามารถอธิบายพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการใช้ยาเสพติดของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตเทศบาลเมืองนครพนม ได้ร้อยละ 33.90

3. ข้อเสนอแนะต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษที่เกิดจากการใช้ยาเสพติดของนักเรียนในแต่ละด้านมีดังนี้

ในด้านการป้องกัน ต้องการให้โรงเรียนทำป้ายประชาสัมพันธ์ถึงพิษภัยของยาเสพติดทุกอาคาร ให้จ้างยามดูแลรั้วทุก ๆ ด้านของโรงเรียนไม่ให้นักเรียนป็นรั้วหนีเรียน ให้จัดค่ายอบรมสัมมนาป้องกันการเสพยาเสพติดของนักเรียนทุกภาคเรียน ให้จัดประกวดวงดนตรีป้องกันยาเสพติดแข่งขันกันทุกระดับชั้น มีรางวัลให้ และ ให้จัดแข่งขันกีฬาต้านยาเสพติดกันทุกระดับชั้น มีรางวัลให้

ในด้านการแก้ไขปัญหาม ต้องการให้โรงเรียนค้นหานักเรียนที่เสพยาเสพติดแล้วรีบส่งไปบำบัดรักษาให้โรงเรียนและผู้ปกครองติดต่อร่วมมือกันช่วยเหลือบำบัดนักเรียนที่ติดยา และให้ครูประจำชั้นเอาใจใส่ติดตามพฤติกรรมของนักเรียนอย่างใกล้ชิด

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการใช้ยาเสพติดของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตเทศบาลเมืองนครพนม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 22 จังหวัดนครพนม ผู้วิจัยจะนำตัวแปรอิสระที่พบว่ามีอิทธิพลต่อพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการใช้ยาเสพติด ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตเทศบาลเมืองนครพนม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มาอภิปรายดังนี้

สมมติฐานการวิจัย “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการใช้ยาเสพติดของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตเทศบาลเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม ได้แก่ เพศ ลำดับการเกิด การอบรมเลี้ยงดู สภาพเศรษฐกิจของบิดามารดา สถานภาพทางครอบครัว และความเชื่อที่ผิดเกี่ยวกับยาเสพติด”

ผลการวิจัย พบว่า “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการใช้ยาเสพติดของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตเทศบาลเมืองนครพนม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 6 ตัวแปร เรียงลำดับจากตัวแปรที่มีอิทธิพลจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ดังนี้ (1) เพศ (2) ความเชื่อที่ผิดเกี่ยวกับยาเสพติด (3) การอบรมเลี้ยงดู (4) สถานภาพทางครอบครัว (5) ลำดับการเกิดและ (6) สภาพเศรษฐกิจของบิดามารดา”

ผู้วิจัยจะนำตัวแปรอิสระทั้ง 6 ตัวดังกล่าวมาอภิปราย โดยเรียงลำดับจากตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อตัวแปรตามจากมากที่สุด ไปหาน้อยที่สุด ดังต่อไปนี้

1. เพศ

เพศมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการใช้ยาเสพติดของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตเทศบาลเมืองนครพนม มากที่สุดโดยมีความสัมพันธ์ทางบวก เมื่อพิจารณาค่าสถิติที่เป็นบวก แสดงให้เห็นว่า เพศชายที่แทนค่าด้วย 1 ในการกำหนดค่าตัวแปรเป็นตัวแปรหุ่น (Dummy Variable) เนื่องจากผู้วิจัยตั้งสมมติฐานที่มีความเชื่อว่าเพศชายเป็นกลุ่มคนที่ชอบ และฝึกใฝ่ยาเสพติดมากกว่าเพศหญิงเป็นส่วนมากในสังคมไทยทั่ว ๆ ไปจึงกำหนดค่าที่ผู้วิจัยสนใจว่าจะมีผลต่อตัวแปรตามให้เป็น 1 และผลการวิจัยก็เป็นที่ผู้วิจัยตั้งสมมติฐานเอาไว้ เพราะค่าความสัมพันธ์ที่ออกมาเป็นบวก นั่นคือเพศชายมีพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการใช้ยาเสพติดของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตเทศบาลเมืองนครพนม

ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทวีวรรณ ลีระพันธ์ (2535 : 261) ที่ได้ศึกษาความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติตนเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า การใช้ยาเสพติดมีความสัมพันธ์กับ เพศ ที่เป็นเช่นนี้น่าจะเนื่องมาจากธรรมชาติของสิ่งมีชีวิตทั้งสัตว์ และมนุษย์ เพศผู้ หรือเพศชาย โดยทั่วไปแล้ว มักจะมีความกล้า ความบ้าบิ่น ความอยากทดลองมากกว่าเพศเมีย หรือเพศหญิงอยู่โดยธรรมชาติ ดังนั้นการทดลองเสพยา การเที่ยวกลางคืน การรวมกลุ่มแก๊งค์ การจับจี้รดแข่งขันกัน (รถซิ่ง) ฯลฯ มักจะเป็นพฤติกรรมของเพศชายมากกว่าเพศหญิง ดังนั้นการวิจัยที่พบว่าเพศมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการใช้ยาเสพติดของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตเทศบาลเมืองนครพนม จึงมีความสอดคล้องกับความเป็นจริงในสังคมไทย

2. ความเชื่อที่ผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

ความเชื่อที่ผิดเกี่ยวกับยาเสพติด มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการใช้ยาเสพติดของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตเทศบาลเมืองนครพนม อันดับที่ 2 โดยมีความสัมพันธ์ทางบวก เมื่อพิจารณาค่าสถิติที่เป็นบวก แสดงให้เห็นว่า ความเชื่อที่ผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ส่งผลในทางบวก กล่าวคือนักเรียนคนใดมีความเชื่อที่ผิดเกี่ยวกับยาเสพติดสูง มีโอกาสเสี่ยงที่จะมีพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อใช้ยาเสพติดมาก และในทางกลับกัน นักเรียนคนใดมีความเชื่อที่ผิดเกี่ยวกับยาเสพติดน้อย ก็มีโอกาสเสี่ยงที่จะมีพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อใช้ยาเสพติดน้อยเช่นเดียวกัน เป็นการผันแปรตามกัน ผู้วิจัยจึงตั้งสมมติฐานที่มีความเชื่อว่าดังกล่าวยังขึ้น มา และผลการทดสอบสมมติฐานก็ยืนยัน สนับสนุนว่าสมมติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้นั้นถูกต้องแล้ว เพราะค่าความสัมพันธ์ที่ออกมาเป็นบวก นั่นคือนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตเทศบาลเมืองนครพนม ที่มีความเชื่อที่ผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมากก็จะมีพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการใช้ยาเสพติดมากเช่นกัน

ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ อับปร เดียวตระกูล (2523 : 128) ที่ได้วิจัยเจตคติที่มีต่อยาเสพติด และปกติวิสัยเชิงอัตนัย ของนักศึกษาครูที่มีต่อการเสพยาหรื สุรา ยา กระตุ้น กัญชา และเฮโรอีน และการสร้างแบบจำลองเพื่อทำนายพฤติกรรมกรรมการเสพยาแต่ละชนิด โดยใช้ทฤษฎีความตั้งใจใฝ่พฤติกรรมของ ฟิชเบิน (Fishbain's Behavioral Intention) ตลอดจนศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภูมิหลังของพฤติกรรม และประสบการณ์ที่เกี่ยวกับยาเสพติดของ บิดา มารดา เพื่อนสนิท และตัวนักศึกษาที่เคยและไม่เคยติดยาเสพติด กลุ่มตัวอย่างประชากร ได้แก่ นิสิตวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร 2 แห่ง จำนวน 1,611 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้มาตราส่วนวัดทัศนคติ วิเคราะห์ข้อมูล โดยการคำนวณค่า (t-test) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่ามัชฌิมเลขคณิตทางเจตคติ และปกติวิสัยอัตนัยของนักศึกษาที่เคยและไม่เคยเสพยา คำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เพื่อสร้างสมการทำนายพฤติกรรมเสพยาแต่ละชนิด และทดสอบค่าสถิติไคสแควร์ (X^2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภูมิหลังพฤติกรรม และประสบการณ์เกี่ยวกับยาเสพติด ของนักศึกษาที่เคยและไม่เคยเสพยาแต่ละชนิด พบว่า นักศึกษาที่เคยสูบบุหรี่ ที่มีเจตคติที่ดีต่อการสูบบุหรี่และมีแนวโน้มที่จะทำชกุงบุคคลอื่นให้สูบบุหรี่ นักศึกษาที่เคยดื่มสุรา ที่มีเจตคติที่ดีต่อการดื่มสุรา มีแนวโน้มที่จะทำการชกุงบุคคลอื่น ๆ ให้ดื่มสุรา นักศึกษาที่เคยเสพยากระตุ้น ที่มีเจตคติที่ดีต่อการเสพยากระตุ้น มีแนวโน้มที่จะทำการชกุงบุคคลอื่น ๆ ให้เสพยากระตุ้น นักศึกษาที่เคยเสพกัญชา ที่มีเจตคติที่ดีต่อการเสพกัญชา มีแนวโน้มที่จะทำการชกุงบุคคลอื่น ๆ ให้เสพกัญชา นักศึกษาที่เคยเคยเสพเฮโรอีนมีแนวโน้มที่จะทำการชกุงบุคคลอื่น ๆ ให้เสพเฮโรอีน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ โกออฟ (Goff, 1990 : 569) ได้ศึกษาปัญหาสังคม อารมณ์ อัตรการใช้ ยาเสพติด สุขภาพ การศึกษา ความปลอดภัย การให้เกียรติตนเอง ความเหลวไหล การวิเคราะห์ปัญหา ความคิดฆ่าตัวตาย โดยศึกษากับนักเรียนชาวอินเดียในรัฐยูทา อายุ 12-18 ปี จำนวน 141 คน พบว่า นักศึกษาชาวอินเดีย อายุ 12-18 ปี ดื่มสุรา 52.9% นักศึกษาชาวอินเดีย ใช้ยาเสพติดมากกว่าค่าเฉลี่ยทั่วประเทศความรู้สึกในทางลบ 2 อย่าง ได้แก่ ความรู้สึกที่ไม่รักไม่สนใจผู้อื่น หรือไม่ชอบ ความรู้สึกที่ไม่ดีต่อตนเอง มีความสัมพันธ์มากในกิจกรรมในทางลบ พฤติกรรม และกิจกรรมที่มีค่านิยมทางสังคมที่ดี มีความสัมพันธ์กับการไม่ดื่มเหล้า ไม่ชกต้อย โกง ถกเถียง ลักขโมย ทำลายทรัพย์สิน หรือจ้งแะมากกว่าตัวแปรอื่น ๆ

ที่เป็นเช่นนี้อาจจะเนื่องมาจากความเชื่อ เจตคติ หรือทัศนคติของบุคคลที่โน้มเอียงไปในทางขึ้นชอบ ฝักใฝ่ยาเสพติด เป็นสาเหตุที่ส่งผลให้บุคคลเกิดค่านิยมที่ดีในเรื่องยาเสพติด เห็นว่าเป็นสิ่งที่ดี ควรนำไปปฏิบัติและในที่สุดบุคคลก็กลายเป็นนำค่านิยมนั้นไปปฏิบัติ คือ การเสพยาเสพติด การเที่ยวกลางคืน เป็นต้น ดังนั้น การวิจัยที่พบว่าความเชื่อที่ผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

ติดมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการใช้ยาเสพติดของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตเทศบาลเมืองนครพนม จึงมีความสอดคล้องกับความเป็นจริงในสังคมไทย

3. การอบรมเลี้ยงดู

การอบรมเลี้ยงดูมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการใช้ยาเสพติดของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตเทศบาลเมืองนครพนม อันดับที่ 3 โดยมีความสัมพันธ์ทางลบ เมื่อพิจารณาค่าสถิติที่เป็นลบ แสดงให้เห็นว่า การอบรมเลี้ยงดูส่งผลในทางลบ กล่าวคือ นักเรียนคนใดที่มีการเลี้ยงดูที่ดีกว่า ได้รับความรัก พ่อแม่มีเหตุผลเลี้ยงดูถูกต้องโดยมีความเป็นประชาธิปไตยสูง มีโอกาสเสี่ยงที่จะถูกจะมีพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อใช้ยาเสพติดน้อย และในทางกลับกัน นักเรียนคนใดที่มาจากครอบครัวที่มีการเลี้ยงดูแบบเข้มงวด คุกคาม ไม่เป็นประชาธิปไตย มีเหตุมีผลต่อลูกน้อย ก็มีโอกาเสี่ยงที่จะถูกจะมีพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อใช้ยาเสพติดมากขึ้นเช่นกัน เป็นการค้นพบรูปแบบผกผันกลับทางกัน ผู้วิจัยจึงตั้งสมมุติฐานที่มีความเชื่อว่าการอบรมเลี้ยงดูจะเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการใช้ยาเสพติด และผลการทดสอบสมมุติฐานก็ยืนยัน สนับสนุนว่าสมมุติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้นั้นถูกต้องแล้ว เพราะค่าความสัมพันธ์ที่ออกมาเป็นลบ นั่นคือนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตเทศบาลเมืองนครพนม ที่ถูกอบรมเลี้ยงดูไม่เหมาะสมก็จะมีพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการใช้ยาเสพติดมากขึ้นเช่นกัน

ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประเทิน มหาจันทร์ (2521 : 248) ได้ศึกษาเด็กและเยาวชน ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กกลางพบว่า เด็กและเยาวชนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ มีอัตราการกระทำผิดกฎหมายสูงกว่าเด็กและเยาวชนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วาสนา จันทร์สว่าง (2521 : 61) ที่ได้ทำการศึกษาวิจัยการอบรมเลี้ยงดูกับลักษณะของเด็กไทย พบว่าเด็กที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน เป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบสูง มีวินัยทางสังคม มีลักษณะเป็นผู้นำและมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และการที่จะอบรมปลูกฝังให้เด็กไทยมีบุคลิกภาพเอื้อต่อการพัฒนาชาตินั้น วิธีการอบรมเลี้ยงดูที่สำคัญคือ ให้เด็กรู้สึกว่าได้ได้รับความรักความอบอุ่นอย่างเพียงพอ ฝึกให้เด็กเป็นตัวของตัวเองตั้งแต่อายุยังน้อย ให้อิสระ ให้พึ่งตนเอง การควบคุมเด็กอย่างเข้มงวดมากเกินไป จะทำให้เด็กมีนิสัยก้าวร้าว ข้อยางการพัฒนาลักษณะการมีวินัยทางสังคม และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมัญญา เสียงใส (2531 : ไม่มีเลขหน้า) ที่ได้ศึกษาเด็กนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบได้รับความรักความอบอุ่น ทำให้นักเรียนมีความวิตกกังวลด้านสังคม ด้านส่วนตัว และด้านการเรียนอาชีพน้อยกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบไม่ได้รับความอบอุ่น ตลอดจนสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรทิพย์ จดิธร (2516 : 55) ที่ได้ทำการศึกษาเด็กที่ติดยาเสพติด พบว่า เด็กที่ถูกชักจูงไปเป็นผู้ติดยาเสพติด มักจะมา

จากครอบครัวที่มีปัญหา เด็กขาดความอบอุ่น ขาดที่พึ่งเนื่องจากครอบครัวแตกแยก และการวิจัยของ แรดเก้ (Radke, 1964 : 11-12) ที่ให้ความเห็นเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กว่า บิดามารดาที่ฝึกความเป็นระเบียบ จะทำให้บุตรเป็นคนเจ้าระเบียบเคารพกฎเกณฑ์ มีอารมณ์มั่นคง และปรับตัวได้ดี บิดามารดาที่เข้มงวด จะทำให้บุตรมีความวิตกกังวลสูง อารมณ์ไม่มั่นคงไม่เป็นตัวของตัวเอง ก้าวร้าว มีเพื่อนน้อย บิดามารดาที่ให้อิสระแก่บุตร จะทำให้บุตรคืออื่น ก้าวร้าว เป็นตัวของตัวเอง และมีเพื่อนมาก บิดามารดาที่ตามใจบุตรมาก จะทำให้บุตรคืออื่น ก้าวร้าวเป็นตัวของตัวเองและชอบคบเพื่อน

ที่เป็นเช่นนี้อาจจะเนื่องมาจากการอบรมเลี้ยงดูเป็นเป้าหมายที่สำคัญในการก่อให้เกิด บุคลิกลักษณะต่าง ๆ ของมนุษย์ การเลี้ยงแบบส่งเสริม ให้กำลังใจ ส่งผลให้บุตรมีความเชื่อมั่น มีการพัฒนาไปในทางที่เหมาะสม เป็นสาเหตุที่ส่งผลให้บุคคลเกิดค่านิยมที่ดีในเรื่องต่าง ๆ เห็นสิ่งที่ถูกสิ่งที่ดี ควรนำไปปฏิบัติและในที่สุดบุคคลก็กลายเป็นนำค่านิยมนั้นไปปฏิบัติคือการไม่เสพยาเสพติด ไม่มีการเที่ยวกลางคืน เป็นต้น ดังนั้นการวิจัยที่พบว่าครอบครัวที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการใช้ยาเสพติดของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตเทศบาลเมืองนครพนม จึงมีความสอดคล้องกับความเป็นจริงในสังคมไทย

4. สถานภาพทางครอบครัว

สถานภาพทางครอบครัว มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการใช้ยาเสพติดของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตเทศบาลเมืองนครพนม อันดับที่ 4 โดยมีความสัมพันธ์ทางบวก เมื่อพิจารณาค่าสถิติที่เป็นบวก แสดงให้เห็นว่า นักเรียนที่มีสถานภาพทางครอบครัว ที่อยู่ในลักษณะครอบครัวแตกแยก ไม่อบอุ่น บิดามารดาแยกทางกันหรือหย่าร้างกันที่ผู้วิจัยแทนค่าด้วย 1 ในการกำหนดค่าตัวแปรเป็นตัวแปรหุ่น (Dummy Variable) เนื่องจากผู้วิจัยตั้งสมมติฐานที่มีความเชื่อว่านักเรียนที่อาศัยอยู่ในครอบครัวแตกแยก ครอบครัวไม่อบอุ่น จะเป็นกลุ่มคนที่ว่าแห้ว ไม่มีที่ปรึกษา พ่อไปทาง แม่ไปอีกทาง ลูกขาดที่พึ่ง ขาดผู้คอยปลอบใจ ขาดผู้คอยดูแลทุกข์สุข ทำให้เกิดความน้อยเนื้อต่ำใจที่เกิดมาในชาตินี้อาภเวียงครอบครัว ได้รับความรักจากพ่อแม่ น้อยกว่าครอบครัวของเพื่อน ๆ นักเรียนคนอื่น ๆ อันจะส่งผลต่อการคบเพื่อนนอกบ้านให้ช่วยปลอบใจเที่ยวกลางคืนประชดพ่อแม่ ตลอดจนใช้ยาเสพติดให้หายจากความกลัว และสุดท้ายก็คิดยาได้ ผู้วิจัยจึงกำหนดค่าลูกที่มาจากครอบครัวที่ไม่อบอุ่นที่ผู้วิจัยสนใจว่าจะมีผลต่อตัวแปรตามให้เป็น 1 และผลการวิจัยก็เป็นไปตามที่ผู้วิจัยตั้งสมมติฐานเอาไว้ เพราะค่าความสัมพันธ์ที่ออกมาเป็นบวก นั่นคือลูกที่มาจากครอบครัว หรือมีสถานภาพทางครอบครัวที่แตกแยก ไม่อบอุ่นมีพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการใช้ยาเสพติดของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตเทศบาลเมืองนครพนม

ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมัญญา เสียงใส (2531 : ไม่มีเลขหน้า) ที่ได้ศึกษาเด็กนักเรียนมัธยมตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบได้รับความรักความอบอุ่น ทำให้นักเรียนมีความวิตกกังวลด้านสังคม ด้านส่วนตัว และด้านการเรียนอาชีพน้อยกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบไม่ได้รับความอบอุ่น และ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรทิพย์ จติธร (2516 : 55) ที่ได้ทำการศึกษาเด็กที่ติดยาเสพติด พบว่า เด็กที่ถูกชักจูงไปเป็นผู้ติดยาเสพติด มักจะมาจากครอบครัวที่มีปัญหา เด็กขาดความอบอุ่น ขาดที่พึ่งเนื่องจากครอบครัวแตกแยก

ดังนั้นการวิจัยที่พบว่าสถานภาพทางครอบครัวมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการใช้ยาเสพติดของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตเทศบาลเมืองนครพนม จึงมีความสอดคล้องกับความเป็นจริงในสังคมไทย

5. ลำดับการเกิด

ลำดับการเกิด มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการใช้ยาเสพติดของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตเทศบาลเมืองนครพนม อันดับที่ 5 โดยมีความสัมพันธ์ทางบวก เมื่อพิจารณาค่าสถิติที่เป็นบวก แสดงให้เห็นว่า บุตรที่มีลำดับการเกิดเป็นลูกคนกลางที่แทนค่าด้วย 1 ในการกำหนดค่าตัวแปรเป็นตัวแปรหุ่น (Dummy Variable) เนื่องจากผู้วิจัยตั้งสมมติฐานที่มีความเชื่อว่าบุตรที่มีลำดับการเกิดเป็นลูกคนกลาง จะเป็นกลุ่มคนที่ชอบคิด และมีความเชื่อว่าบิดามารดาจะรักลูกคนแรก และลูกคนสุดท้องมากกว่าลูกคนกลางเป็นส่วนมากในสังคมไทยทั่ว ๆ ทำให้เกิดความน้อยเนื้อต่ำใจที่ได้รับความรักจากพ่อแม่ น้อยกว่าพี่และน้องของตนเอง อันจะส่งผลต่อการคบเพื่อนนอกบ้านให้ช่วยปลอบใจ เทียบกลางคืนประชิดพ่อแม่ ตลอดจนใช้ยาเสพติดให้หายจากความงุ่มง่าม และสุดท้ายก็ติดยาได้ จึงกำหนดค่าลูกคนกลางที่ผู้วิจัยสนใจว่าจะมีผลต่อตัวแปรตามให้เป็น 1 และผลการวิจัยก็เป็นไปตามที่ผู้วิจัยตั้งสมมติฐานเอาไว้ เพราะค่าความสัมพันธ์ที่ออกมาเป็นบวก นั่นคือลูกคนกลางมีพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการใช้ยาเสพติดของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตเทศบาลเมืองนครพนม

ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ วินิจ เกตุขำ (2515 : 59) ที่ได้ศึกษาเรื่องลำดับการเกิดของเด็กกับการให้การเลี้ยงดู พบว่าวัยรุ่นที่เป็นลูกคนกลางมีความรู้สึกว่าคุณได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักน้อยกว่าวัยรุ่นที่เป็นลูกคนแรก และลูกคนสุดท้อง ที่เป็นเช่นนี้น่าจะเนื่องมาจากธรรมชาติของสิ่งมีชีวิตทั้งสัตว์และมนุษย์ ย่อมต้องการความรักจากพ่อแม่ บิดามารดา และคนรอบ ๆ ข้าง และเป็นไปตามทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ (Maslow hierarchy of needs theory) (Maslow. 1970 ; อ้างถึงใน เอกชัย กี่สุขพันธ์. 2538 : 121) ที่กล่าวว่ามนุษย์มีความต้องการและความต้องการของมนุษย์ไม่มีที่สิ้นสุด ความต้องการใดได้รับการ

ตอบสนองแล้ว ความต้องการอื่นจะเข้ามาแทนที่ ความต้องการที่ได้รับการตอบสนองแล้วจะไม่ เป็นสิ่งจูงใจอีกต่อไป ส่วนความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองจะยังเป็นสิ่งจูงใจอยู่และเมื่อ ความต้องการในระดับต่ำได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการระดับสูงก็จะเรียกร้องให้มีการ ตอบสนองต่อไป มาสโลว์ ได้ลำดับความต้องการของมนุษย์ จากระดับต่ำไประดับสูงได้ 5 ชั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 ความต้องการทางด้านร่างกาย (Physiological needs) เป็นความ ต้องการขั้นพื้นฐานเพื่อความอยู่รอดของชีวิต เช่น ความต้องการอาหาร อากาศ น้ำ ที่อยู่อาศัย ยา รักษาโรค และความต้องการทางเพศ

ขั้นที่ 2 ความต้องการทางด้านความมั่นคงปลอดภัย (Safety needs) ได้แก่ เมื่อ ได้รับการตอบสนองทางร่างกายแล้ว ขั้นต่อไปคือ ความต้องการความปลอดภัยต่าง ๆ ได้แก่ ความ มั่นคงปลอดภัยในชีวิตที่เกิดขึ้นกับร่างกาย

ขั้นที่ 3 ความต้องการทางด้านสังคม (Social needs) ต้องการเป็นที่รักของคน อื่น ๆ (Love and Belonging) เป็นความต้องการขั้นที่ 3 เมื่อความต้องการในขั้นที่ 1 และ 2 ได้รับ การตอบสนองแล้ว มนุษย์จะมีความต้องการสังคม ต้องการเพื่อน ต้องการความรักความอบอุ่น จากบุคคลต่าง ๆ

ขั้นที่ 4 ความต้องการที่จะได้รับการยกย่องในสังคม (Esteem needs) เป็น ความต้องการได้รับการยกย่องสรรเสริญจากบุคคลอื่น

ขั้นที่ 5 ความต้องการที่จะได้รับความสำเร็จในชีวิต (Self-actualization needs) เมื่อความต้องการพื้นฐานขั้นที่ 1 ถึงขั้นที่ 4 ได้รับการตอบสนองแล้ว ในขั้นนี้เป็น ความ ต้องการขั้นสูงสุดของมนุษย์ คืออยากให้เกิดความสำเร็จในทุกสิ่งทุกอย่างตามความต้องการของตน

ดังนั้นการวิจัยที่พบว่าลำดับการเกิดมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการใช้ยาเสพติดของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตเทศบาลเมืองนครพนม จึงมีความสอดคล้องกับความ เป็นจริงในสังคมไทย

6. สภาพเศรษฐกิจของบิดามารดา

สภาพเศรษฐกิจของบิดามารดามีอิทธิพลต่อพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการใช้ยาเสพติด ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตเทศบาลเมืองนครพนม อันดับที่ 6 หรืออันดับสุดท้าย โดยมีความสัมพันธ์ทางลบ เมื่อพิจารณาค่าสถิติที่เป็นลบ แสดงให้เห็นว่า สภาพเศรษฐกิจของบิดา มารดาส่งผลในทางลบ กล่าวคือนักเรียนคนใดที่ครอบครัวมีสภาพเศรษฐกิจของบิดามารดาที่ดีกว่า มีรายได้มากกว่า ฐานะดีกว่า มีโอกาสเสี่ยงที่ลูกจะมีพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อใช้ยาเสพติดน้อยกว่า และ ในทางกลับกัน นักเรียนคนใดที่มาจากครอบครัวที่มีสภาพเศรษฐกิจของบิดามารดา รายได้ของ

บิดามารดาน้อยกว่า ก็มีโอกาเสี่ยงที่ลูกจะมีพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อไข้ยาเสพติดมากขึ้นเช่นกัน เป็นการผันแปรแบบผกผันกลับทางกัน ผู้วิจัยจึงตั้งสมมติฐานที่มีความเชื่อว่าสภาพเศรษฐกิจของบิดามารดาจะเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการใช้ยาเสพติด และผลการทดสอบสมมติฐานที่ยืนยัน สนับสนุนว่าสมมติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้นั้นถูกต้องแล้ว เพราะค่าความสัมพันธ์ที่ออกมาเป็นลบ นั่นคือนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตเทศบาลเมืองนครพนม ที่มาจากครอบครัวที่มีสภาพเศรษฐกิจของบิดามารดาไม่ค่อยดีก็จะมีพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการใช้ยาเสพติดมากขึ้นเช่นกัน

ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทวีวรรณ ลีระพันธ์ (2535 : 261) ได้ศึกษาความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติตนเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษานักเรียนร้อยละ 50 มีความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดทั้ง 10 ชนิด ร้อยละ 92 เห็นด้วยกับโครงการป้องกันยาเสพติดในโรงเรียน ร้อยละ 67 การใช้ยาเสพติดมีความสัมพันธ์กับเพศ และระดับรายได้ของครอบครัว

ที่เป็นเช่นนี้อาจจะเนื่องมาจากสภาพเศรษฐกิจของครอบครัวเป็นสาเหตุสำคัญในการก่อให้เกิด บุคลิกลักษณะต่าง ๆ ของมนุษย์ การที่นักเรียนมาจากครอบครัวมีรายได้ดีกว่า ฐานะดีกว่าย่อมส่งเสริมให้เกิดกำลังใจ ส่งผลให้บุตรมีความเชื่อมั่น มีการพัฒนาไปในทางที่เหมาะสม เป็นสาเหตุที่ส่งผลให้บุคคลเกิดค่านิยมที่ดีในเรื่องต่าง ๆ เห็นสิ่งที่ถูกสิ่งที่ดี ควรนำไปปฏิบัติและในที่สุดบุคคลก็กลายเป็นนำค่านิยมนั้นไปปฏิบัติ คือการไม่เสพยาเสพติด ไม่มีการเที่ยวกลางคืน เป็นต้น ดังนั้นการวิจัยที่พบว่าสภาพเศรษฐกิจของครอบครัวมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการใช้ยาเสพติดของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตเทศบาลเมืองนครพนม จึงมีความสอดคล้องกับความเป็นจริงในสังคมไทย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

จากผลการวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการใช้ยาเสพติดของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตเทศบาลเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม ปัญหาในการปฏิบัติงานด้านยาเสพติด ของตำรวจภูธรจังหวัดนครพนม ผู้วิจัยให้ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้เพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดไว้ดังนี้

1.1 ผลการวิจัยที่พบว่าลำดับการเกิดมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการใช้ยาเสพติดของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตเทศบาลเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม โดยลูกคนกลางมีแนวโน้มที่จะเป็นกลุ่มที่เสี่ยงต่อการใช้ยาเสพติดมากกว่าลูกคนแรก และลูกคน

สุดท้อง ดังนั้นทางโรงเรียนควรมีการตรวจสอบว่านักเรียนคนใดบ้างที่เป็นลูกคนกลาง แล้วทำการเชิญผู้ปกครองมาร่วมสัมมนา อบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงลูกคนกลาง และร่วมมือกันสอดส่องดูแลพฤติกรรมของลูกคนกลาง หากพบความเสี่ยงก็รีบโทรศัพท์ติดต่อประสานงานกันรีบแก้ไขปัญหาช่วยเหลือกันทั้งครูและผู้ปกครอง

1.2 ผลการวิจัยที่พบว่าความเชื่อที่ผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการใช้ยาเสพติดของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตเทศบาลเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม ดังนั้น ทางโรงเรียนควรมีการจัดอบรมให้ความรู้ ความเชื่อ เจตคติที่ถูกต้องแก่นักเรียน และมีการเข้าค่ายอบรมปรับเปลี่ยนความเชื่อ เจตคติของนักเรียนให้ถูกต้อง

1.3 ผลการวิจัยที่พบว่าการอบรมเลี้ยงดูมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการใช้ยาเสพติดของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตเทศบาลเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม ดังนั้นทางโรงเรียนควรมีการเชิญผู้ปกครองมาร่วมสัมมนา อบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูลูก และร่วมมือกันสอดส่องดูแลพฤติกรรมของลูก หากพบความเสี่ยงก็รีบ โทรศัพท์ติดต่อประสานงานกันรีบแก้ไขปัญหาช่วยเหลือกันทั้งครูและผู้ปกครอง

1.4 ผลการวิจัยที่พบว่าสภาพทางครอบครัวมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการใช้ยาเสพติดของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตเทศบาลเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม ดังนั้นทางโรงเรียนควรมีการเชิญผู้ปกครองที่ครอบครัวบิดามารดาแยกทางกัน หรือหย่าร้างกันมาร่วมสัมมนา อบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูลูก และร่วมมือกันสอดส่องดูแลพฤติกรรมของลูก หากพบความเสี่ยงก็รีบ โทรศัพท์ติดต่อประสานงานกันรีบแก้ไขปัญหาช่วยเหลือกันทั้งครูและผู้ปกครอง

ส่วนอีก 2 ตัวแปรอิสระที่พบว่ามามีอิทธิพลต่อพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการใช้ยาเสพติดของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตเทศบาลเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม ได้แก่ เพศ และ สภาพทางเศรษฐกิจนั้นเป็นเรื่องที่ผู้วิจัยไม่สามารถให้ข้อเสนอแนะที่ชัดเจนได้ เนื่องจากเป็นตัวแปรที่ไม่สามารถจัดกระทำได้ คือไม่สามารถเปลี่ยนเพศคนได้ และไม่สามารถช่วยให้ผู้ปกครองนักเรียนมีรายได้เพิ่มขึ้นได้นั่นเอง

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ หากต้องการความมั่นใจในผลการวิจัยในเรื่องนี้ให้มากยิ่งขึ้น ควรทำการศึกษาวิจัยซ้ำเรื่องเดิม วัตถุประสงค์เดิม สถานที่เดิม แต่ให้เปลี่ยนไปใช้ระเบียบวิธีวิจัยในเชิงคุณภาพแทน ซึ่งจะช่วยให้ข้อค้นพบชัดเจนยิ่งขึ้น